

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 22.11.2023 r.

Znak: WZPS-5.431.1.21.2023.RK

**Pani
Agnieszka Mielniczuk
Dyrektor
Wielofunkcyjnej Placówki
Opiekuńczo-Wychowawczej w Świnoujściu**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 186 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², 16 października 2023 r. została przeprowadzona kontrola w trybie uproszczonym w Wielofunkcyjnej Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Świnoujściu, przy ul. Piastowskiej 55. Kontrolę na podstawie upoważnienia nr 28/2023 z 11 października 2023 r. przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w składzie: Małgorzata Andraszkiwicz – starszy inspektor wojewódzki i Renata Karwowska – główny specjalista, osoba kierująca zespołem. Przedmiotem kontroli była analiza zagadnień zawartych w piśmie z Biura Rzecznika Praw Dziecka, dotyczących nieprawidłowości w postępowaniu jednego z wychowawców.

Kontrolą objęto okres od 1 grudnia 2022 r. do 16 października 2023 roku.

akta kontroli str. 1

Podstawy dokonanych ustaleń:

- informacje przekazane przez dyrektora placówki
- ankiety i rozmowy przeprowadzone wśród 9 wychowanków
- pisemne informacje udzielone przez 4 wychowawców i terapeutę
- dokumentacja prowadzona w placówce.

Działalność placówki w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie.³

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 ze zm.)

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1477)

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

Określenia użyte w wystąpieniu:

Placówka, WPOW – Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Świnoujściu
dyrektor – dyrektor Wielofunkcyjnej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Świnoujściu
wychowawca prowadzący – wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka

Informacje ogólne o kontrolowanej jednostce.

osoba kierująca jednostką w okresie objętym kontrolą		Placówką kieruje dyrektor - Pani Agnieszka Mielniczuk. W okresie objętym kontrolą nie było zmian na stanowisku dyrektora.
dokumenty regulujące funkcjonowanie placówki	statut	załącznik do uchwały Nr VIII/66/2011 Rady Miasta Świnoujście z dnia 28 kwietnia 2011 r.
	regulamin	Załącznik do zarządzenia nr 357/2013 Prezydenta Miasta Świnoujście z dnia 31 maja 2013 r.
	zezwoleń wojewody	Decyzja Nr 8/2011 z 04 listopada 2011 r.
typ placówki		socjalizacyjna, specjalistyczno-terapeutyczna, interwencyjna
liczba miejsc określona w regulaminie placówki		14
wychowankowie	liczba dzieci i osób pełnoletnich umieszczonych na dzień kontroli	15
	wiek najmłodszego dziecka/najstarszego wychowanka lub osoby pełnoletniej	8/18 lat
	liczba dzieci poniżej 10 roku życia	1
	liczba dzieci mieszkających poza placówką	4
	liczba dzieci, których rodzice mają ograniczoną władzę rodzicielską/zawieszoną/są pozbawieni władzy/sieroty/dzieci przyjęte na wniosek rodzica/osoby pełnoletnie/dzieci wychowanek	4/0/9/0/0/2/0
pracownicy placówki	dyrektor	1
	wychowawcy	7 - etaty
	terapeuta	1
	psycholog	umowa o świadczenie usług

akta kontroli str. 8-10

Oceny działalności dokonano na podstawie szczegółowej analizy realizacji przez placówkę następujących zadań.

1. Ochrona dzieci przed przemocą.

W celu dokonania oceny tego zagadnienia przeprowadzono rozmowy i ankiety wśród 9 wychowanków (wszyscy obecni w placówce na dzień kontroli) oraz rozmowy z 5 pracownikami i dyrektorem jednostki. Pracownicy udzielili pisemnych informacji dotyczących badanych zagadnień. Przeprowadzono również rozmowę z osobą, której dotyczyło pismo z Biura Rzecznika Praw Dziecka.

Relacje panujące w placówce oraz system nagród i kar.

<p>znajomość praw przez dzieci uwzględnianie zdania dziecka</p>	<p>W ankiecie dzieci wykazały prawo do: wychodzenia poza teren placówki, nauki – po 2 osoby, lekarza, zakupów, wychodzenia na dwór, oglądania telewizji, odpoczynku, wyrażania swojej opinii, powiedzenia co myślę, rozwijania zainteresowań, całodobowego wyżywienia, spotkania z rodziną, wychodzenia ze znajomymi, czasu dla siebie. Trzy osoby nie udzieliły odpowiedzi na to pytanie. Dzieci napisały, że mogą wyrazić swoje zdanie w kwestiach, które ich dotyczą. Wychowankowie wskazali, że w przypadku problemów mogą porozmawiać z wychowawcami, psychologiem. Pojedyncze dzieci wskazały, że mogą porozmawiać z siostrą, p. dyrektor i innymi wychowankami.</p>
<p>relacje pomiędzy dziećmi i pracownikami</p>	<p>Wychowankowie w ankiecie wskazali, że są dobrze traktowani przez pracowników. Na pytanie dotyczące pracowników, którzy w ocenie dziecka traktują je źle - jedno dziecko nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie, 7 osób zaznaczyło, że nie ma osób, które traktowałyby ich źle i jedno wskazało p. (...) argumentując, że krzyczy i przymusza. Kontrolujący ustalili, że rano, w dniu kontroli wychowanek miał nieprzyjemną sytuację z wychowawcą spowodowaną niewłaściwym zachowaniem dziecka. Mogło to być przyczyną wskazania wychowawcy jako osoby źle traktującej dzieci. Pracownicy w pisemnych informacjach podali, że ich relacje z wychowankami opierają się na wzajemnym szacunku i zrozumieniu oraz na współpracy.</p>
<p>nagrody stosowane w placówce</p>	<p>Wśród nagród stosowanych w placówce wychowankowie wymienili: nagrody pieniężne – 7 osób, pojedyncze osoby wskazały pochwałę od wychowawcy lub dyrektora, dłuższy dostęp do telefonu lub laptopa. Jedno dziecko nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie i jedno napisało, że nie wie, jakie są nagrody. Wychowawcy wymienili następujące nagrody:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rzeczowe – nagroda dyrektora – nagrody pieniężne – dodatkowe atrakcje – pochwałą.

kary stosowane w placówce	<p>Karą najczęściej wskazywaną przez wychowanków (8 osób) było ograniczenie samodzielnych wyjść poza placówkę, kolejną (6 wskazań) ograniczenie dostępu do komputera/telewizji. Dwie osoby wskazały również ograniczenie dostępu do telefonu, pojedyncze: brak przywilejów i krótsze godziny wyjścia. Ograniczenie dostępu do telefonu nie utrudniało dzieciom kontaktów z rodzicami i innymi bliskimi osobami.</p> <p>Wychowawcy wskazali następujące kary:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ograniczenie samodzielnych wyjść poza placówkę – upomnienie – nagana dyrektora – poinformowanie sądu. <p>Nie stwierdzono uchybień w tym obszarze.</p>
konieczność zmian w placówce na jakie wskazały dzieci	<p>Odpowiedzi wychowanków przedstawiają się następująco: nic – 3 osoby, „dłuższe wychodzenie starszych w weekendy, żeby nie było tyle krzyku, traktować każdego tak samo, a nie, że są osoby ulubione, wszystko jest super, mamy dobre warunki, nie mamy na co narzekać”.</p> <p>Uwagi przekazano dyrektorowi jednostki w celu wykorzystania w procesie opiekuńczo-wychowawczym.</p>

Występowanie zachowań przemocowych w placówce przedstawia poniższa tabela opracowana na podstawie informacji zawartych w ankietach i udzielonych przez wychowanków podczas rozmów.

rodzaj przemocy	występowanie i sprawca przemocy				
	nie spotkało mnie	spotkało mnie	widziałem	kto był sprawcą?	
				dorosły	dziecko
kopanie, bicie, szarpanie, itp.	5	3	1	0	4
wyzywanie, wyśmiewania obrażania, itp.	3	5	2	0	6
zastraszanie, prześladowanie, gnębienie, poniżanie	6	1	1	0	2
wymuszanie, wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy, kradzieży	4	1	3	0	4
namawianie do stosowania środków odurzających (alkohol, narkotyki, dopalacze)	6	1	1	0	2

Z odpowiedzi udzielonych przez dzieci wynika, że występują rówieśnicze zachowania przemocowe. Żaden wychowanek nie wskazał stosowania jakiejkolwiek formy przemocy przez pracowników. Zachowania przemocowe wśród podopiecznych mogą wynikać z faktu, że w placówce przebywają również wychowankowie zdemoralizowani, mający kolizję z prawem.

Dyrektora pouczono o konieczności intensyfikacji działań ograniczających rówieśnicze zachowania agresywne.

akta kontroli str. 11-40

2. Postępowanie w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w zachowaniu osób sprawujących opiekę nad dziećmi. Zapewnienie dzieciom pomocy i wsparcia w sytuacjach niewłaściwego zachowania ze strony pracowników.

W przeprowadzonych rozmowach i ankietach dzieci nie wskazały na stosowanie przemocy przez pracowników. Wykazane natomiast zostały rówieśnicze zachowania przemocowe. W ankiecie tylko jedno dziecko opisało sytuację, którą wskazało jako przemocową „ginęły pieniądze wychowankom i wychowawcom. Podchodziła jedna osoba i np. wyzywała mnie od debili itp. i do innych tak samo. Ta sama osoba podchodziła do innych i zaczęła ich poniżać mówiąc np. o ich przeszłości”. Wychowankom zadano pytanie *Co możesz zrobić, jeśli pracownik placówki zachowałby się w sposób niewłaściwy wobec Ciebie lub innego wychowanka?* Pięć osób wskazało, że może zgłosić innemu wychowawcy lub dyrektorowi, dwie napisały, że powiedziec wychowawcy albo zadzwonić na policję, pojedyncze napisały: zgłosić, zwrócić uwagę.

Kontrolujący poprosili również pracowników o udzielenie pisemnych odpowiedzi na pytania dotyczące występowania przemocy.

Czy zdarzyło się Pani/Panu stosować przemoc wobec wychowanka – wszyscy pracownicy zaprzeczyli. Kolejne pytanie brzmiało *Czy była Pani/Pan świadkiem lub słyszała Pani/Pan o niewłaściwym zachowaniu pracownika wobec wychowanka* – trzy osoby odpowiedziały, że nie, jedna napisała, że słyszała o niewłaściwym zachowaniu jednego wychowawcy, ale kiedy się dowiedziała sprawa już była w toku i jedna osoba napisała, że wychowawca zastosował przemoc słowną i fizyczną wobec wychowanka. Zgodnie z udzieloną informacją o wydarzeniu natychmiast została poinformowana pani dyrektor, sytuacja została zgłoszona policji.

Z rozmów z pracownikami i dyrektorem oraz analizy dokumentacji prowadzonej w placówce wynika, że miały miejsce dwie sytuacje dotyczące podejrzenia niewłaściwego zachowania jednego wychowawcy wobec dwóch wychowanków. Jedna sytuacja dotyczyła zdarzenia z 3 września 2023 r., druga nie była precyzyjnie umiejscowiona w czasie (wskazanie, że było to kilka tygodni wcześniej).

Analizie została poddana dokumentacja dotycząca zdarzenia z 3 września 2023 r. (usunięto opis dotyczący dziecka)

akta kontroli str. 104-106

W celu ochrony dzieci przed krzywdzeniem w placówce, w 2012 r. zostały opracowane *Procedury postępowania w przypadku wystąpienia zachowań agresywnych.*, z którymi są zapoznani wychowankowie i pracownicy. W celu zagwarantowania jak najlepszej jakości pracy placówka zapewnia pracownikom merytorycznym wsparcie psychologiczne oraz możliwość korzystania z superwizji. Działania te zapobiegają wypaleniu zawodowemu i podnoszą kompetencje wychowawców.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych należy stwierdzić, że placówka w dostateczny sposób zabezpiecza dzieci przed krzywdzeniem. Wychowankowie wiedzą jak postępować, jeśli zdarzyłaby się sytuacja, w której byliby skrzywdzeni.

W przypadku powzięcia przez dyrekcję i pracowników informacji, które wskazywały na niewłaściwe zachowanie wychowawcy wobec dzieci zostały podjęte prawidłowe działania.

akta kontroli str. 11-40, 41-105

Podsumowanie ustaleń kontroli.

stwierdzone nieprawidłowości/ uchybień	n/d
przyczyny stwierdzonych nieprawidłowości / uchybień	n/d
skutki stwierdzonych nieprawidłowości / uchybień	n/d
osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości / uchybień	n/d
wpis w książce kontroli	16
uprawnienia jednostki kontrolowanej	Zgodnie z art. 197d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej ws. przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.
wystąpienie otrzymują	1) Dyrektor Wielofunkcyjnej Placówki Opiekuńczo- Wychowawczej w Świnoujściu 2) Wojewoda Zachodniopomorski

W działalności jednostki, w zakresie objętym kontrolą nie stwierdzono nieprawidłowości w związku z czym nie zachodzi konieczność wydania zaleceń pokontrolnych.

.....
Zespół inspektorów:

.....

.....

Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego

.....

Na oryginale właściwe podpisy.